

Muğla Datça İlçesi Knidos Antik Kenti

- Knidos Muğla'nın Datça ilçesinde bulunan, Karya dönemine ait antik yerleşimdir.

Yerleşim

- Knidos önce bugünkü Datça ilçe merkezinin 1,5 km kuzeydoğusunda
- Dalacak burnu üzerindeki Burgaz mevkiinde kurulmuştu.
- Sonra Yarımada'nın batı ucundaki Tekir Burnu üzerine taşındı.
- M.Ö 4.yüzyıl ortalarında 35 km uzaklıktaki, bugünkü kalıntıların bulunduğu yere ne için taşındığı ya da yerleştiği ile alakalı henüz kesin bir bilgi bulunmazken,
- Bu taşınmada deniz ticaretindeki gelişmeler etkili olduğu düşünülmektedir.

Tarihçe

- Knidos antik kent'in kuruluşu ile ilgili veriler Helenistik ve Roma dönemi yerleşimini işaret etmektedir.
- 2014 yılında Karya antik kentleri üzerinde araştırma yapan belgesel yönetmeni Tekin Gün Knidos antik kentin Akropol alanı sur temellerinin inşasının İ.Ö.4.yüzyılda yapıldığını ve çevresindeki yerleşimlerin kesintisiz iskan edildiği sanılmaktadır.
- Şehir surları dışında, doğuya doğru yaklaşık 7 km. uzunluğunda geniş bir alana yayılmış Nekropol (toplu mezar) bulunmaktadır.

Knidos; Bilim, Mimarlık Tıp ve Sanatta Oldukça İleri Bir Kentti.

- Tarihin büyük astronomi ve matematik bilimcisi Eudoksus,
- Doktor Euryphon,
- Ünlü ressam Polygnotos ve
- Dünyanın yedi harikasından biri sayılan İskenderiye Feneri'nin mimarı Sostratos burada yaşadı.
- Doktor Euryphon ve öğrencileri zamanının ikinci büyük tıp okulunu Knidos'ta kurdular.
- Eudoksus'un geliştirdiği ve dönemin büyük buluşu olan güneş saati, ören yerinde bugün de görülebilir.
- Antik Yunan Tarihçi, coğrafyacı ve filozof yazar Amasyalı Strabon kenti kıyıda Akropolise doğru yükselen bir tiyatroya benzetir.
- İç ve dış limanı ikiye ayıran yarımada üzerinde kurulmuş yapı ve özel binalar, iç limanın üzerinden şehir merkezi içi Akropolis'e hafif bir eğimle yükselen yamaçlarda

oluşturulan setlerde ise topluma hizmet veren binalar kurulmuş olduğundan bahseder.

- Doğu batı yönünde uzanan 10 metre genişliğindeki 4 ana cadde setler üzerinde düz olarak yerleşmiş, caddeler arasındaki bağlantı ise merdivenlerle ve eğimli dik sokaklarla sağlanmış olduğu görülmektedir..
- Şehir 4 km'yi bulan surlarla çepeçevre sarılmış.
- Askeri liman ile Akropol arasında ve güneydeki ticari limana kadar geniş bir alanı kaplıyor.
- Deveboynu olarak bilinen yarımada eskiden adaymış.
- Baş kısmı karaya bağlanarak her iki yanında suni liman oluşturulmuş. Dolgu alanına da geçişte kullanılmak üzere bir kanal açılmış. Kuzey limanı askeri amaçla kullanılıyor, her iki yanında yuvarlak kontrol kulesi bulunuyor ve ağzı zincirle kapatılıyordu. Kontrol kulelerinden güneyde olanı bugün ayakta. Güneydeki iç liman ise daha büyük ve ticari gemilerin yanaştığı limandı.

- ➔ Antik yerleşim Knidos'un biri 20.000 diğeri 5.000 kapasiteli iki tiyatrosu var. Güneyde, ticari limanın yakınındaki küçük olanı. Akropoldeki büyük tiyatro ise, taşları ve mermerleri 19. yüzyılda gemilerle götürüldüğü (taşındığı) için bugüne ulaşamamış.
- ➔ Ören yerinin en güzel noktası, her iki limana hakim konumdaki **Afrodit Tapınağı**'dır.
- ➔ Yuvarlak planlı tapınağın çapı 17 metreydi.
- ➔ **Afrodit heykeli** tapınağın ortasındaydı. Kapılar heykele açılıyordu.
- ➔ Şimdi heykelin sadece kaidesi görülüyor.
- ➔ Ören yeri gezisinin ilginç noktalarından biri de Mevsimleri ve zamanı gösteren güneş saatidir.
- ➔ En tepede **Apollon Tapınağı** var ve kent oraya doğru bir tiyatro gibi yükseliyor.
- ➔ Aşağıdaki Tiyatronun hemen üzerindeki **Korint Tapınağı** mimar Stratos'un eseri.
- ➔ Apollon tapınağına giden yolun ortasındaki terasta bulunan Dor tapınağı üzerine erken **hristiyanlık** döneminde kilise yapılmış.
- ➔ Ören yerine yapılan kiliselerin renkli mozaiklerle kaplı tabanları bugün de görülebiliyor.
- ➔ **Kurtarma Kazıları** 1996'dan beri sürdürülen ve bugüne kadar üçte ikisi tamamlanan **Stoa**, MÖ 3. yüzyılda Knidos'un ünlü mimarı Sostratos tarafından yapılmış. 113 metre uzunluk ve 16 metre genişlikteki yapıda 5 x 3,80 m'lik küçük odalar meydana getirilmiş. Odaların hepsi güneye meydana açılmaktaydı.

Knidos Antik Kenti İinde Bulunan Harabeler

- ✚ Nekropolis
- ✚ Oedion
- ✚ Antik Mendirek
- ✚ Gymnasium
- ✚ Kk Tiyatro/Bk Tiyatro
- ✚ Basamaklı Cadde
- ✚ Diyonosos Tapınağı
- ✚ Antik Limanlar
- ✚ Dor Tapınağı
- ✚ Apollon Tapınağı ve Sunağı
- ✚ Yuvarlak Tapınak
- ✚ Korint Tapınağı
- ✚ Gneş Saati
- ✚ Meclis Binası

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Knidos>